

KIADÓ HIVATAL:

Szikés Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyílt térben egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . . . 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hivatalos közlemények.

Ellenőrzési szemlék

A m. kir. honvédség ellenőrzési szemléje
Október 7-én az 1883, 1884, és 1885 sorozási évfolyambelik.

Október 8-án az 1886, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, és 94 sorozási évfolyambelik.

Szarvasi illetőségű és Szarvason tartózkodó idegen illetőségű honvédek tartoznak megjelenni.

A cs. és kir. hadsereg ellenőrzési szemléje.

Október 14-én az 1885, 1886 és 1887 sorozási év folyambeli.

Október 15-én 1888, 1889 és 1890 sorozási év folyambeli.

Október 16-án az 1891, 1892, 1893 és 1894 sorozási év folyambeli szarvasi illetőségű és Szarvason tartózkodó idegen illetőségű hadseregbeli katonák tartoznak megjelenni.

Az ellenőrzési szemle naponként 8 órakor veszi kezdetét.

A szemlekötelesek tisztán öltözve pipa és bot nélkül tartoznak megjelenni.

Szarvas 1895. szeptember 21-én.

Előljárók nevében:

SALACZ JÓZSEF,
jegyző.

5838

1894 szám.

Hirdetmény.

Békésvármegye „Csabacsüd“ nevű vasút állomásán folyó évi október hó 1-én postahivatal lép életbe, mely postai összeköttetését a mezőturi-mezőhegyes 196 és mezőhegyes mezőturi 196 sz. kalauzposták útján nyeri s megnyitása napjától kezdve mint a postatakarékpénztár közvetítő hivatala is működik.

A postahivatal forgalmi körébe Csaba-Csüd és Décs puszták osztatnak be.

Nagyvárad, 1895. szeptember hó 9-én.

M. kir. posta táviráda igazgatóság.

A kamatláb.

Július elsején lépett életbe a törvényes kamatláb leszállításáról szóló új törvény, mely szerint minden oly esetben, midőn valamely követelés után kamat jár, de a kamat magassága megállapítva nincs, a fizetendő tőke után évi 5% kamat állapítatik meg. Ugyanennyiben van megállapítva minden oly esetben a kamatláb, mikor a hitelező külön kikötés nélkül is követelhet kamatot, egyszóval a törvényes kamatláb, kivéve a váltóköveteléseket, 6%-ról 5%-ra szállítottatott le s a kincstári adóilleték és egyéb köztartozások után járó késedelmi kamatok is 5%-ban állapítottak meg.

Ezen törvényes rendelkezéseket minden esetre örömmel üdvözölheti a közönség, mert eddig is általános volt a panasz a törvényes kamatláb magassága miatt, a melyet leginkább az adófizető közönség érzett meg, mert a hátralékos adó után a magas intési és végrehajtási költségeken kívül a 6 százalékos késedelmi kamatláb oly magas járulékot szedett az állam, mely a mai viszonyok között már egyáltalán nem volt indokolható.

Igaz ugyan, hogy az 5%-os törvényes kamat is még mindig elég magasnak mondható, ha figyelembe vesszük, hogy állampapírjaink általában 4%-ot kamatoznak s így a törvényes kamatláb mértéke is 4%-ban lett volna megállapítandó; ámde a mi részünkről méltányolni tudjuk a mérsékeltbb leszállítást is, mert biztató jelenséget látunk ebben arra nézve, hogy a törvényes kamatláb szabályozása után az általános kamatláb-szabályozás sem késhetik soká.

A 8% szerződéses kamat ugyanis, a melyet az 1877. évi kamattörvény maximumként megenged, a kishitel élvezőknél úgyszólván általános kamatlábbá vált, ez pedig kétségtelenül oly magas kamat, mely mellett a kisgazdáknak, kisiparosoknak és kiskereskedőknek hitelt igénybe venniük majdnem egyjelentőségű az elpusztulással.

A kamatláb országos rendezését tehát még koránt sem szabad befejezettnek tekintennünk, a törvényes kamatlábnak most történt leszállításával.

TÁBOZA.

A BALATON MELLETT.

A nap leszáll a bércz fokára,
Merengve állok tengerünk előtt.
Haldokló kedvesére vonja
Az esthajnal a bibor szemfedőt.
A Badacsony széles tetőjét
Izzó, tüzes köd hatja át,
Csillog Csobáncznak távol orma
És elpirulva int jóéjszakát;
Kigyúlt arcczal lenéz a felhő,
Arany sugár síkló habot ölel;
A tájnak mondhatlan varázsa:
Káprázatos színpompa bűvöl el.
De bár elfog csodás igézet
S régés tündérvilágról álmodom:
E bűvös fényt mind túlragyogja
Az ön szemének éje, asszonyom!

Az alkony ráborul a tájra,
S én állok némán, mozdulatlanul;
Lágy fodrot űz a méla szellő
A hajnal arca lassan elborul.
Nő a homálynak lomha árnya,
Elült a szárnyas, — semmi nesz sehol.
Megittasult szemem lezárul,
S ábránd s valóság tarkán összefoly:

Kéklő vizén a Balatonnak
Tünő sugárban sellők ringanak,
S Tihanynak riadó leányát
Elküldik hozzám ama szent falak.
S mig álmodó lelkemben egyre
A képzelet dús szárait fonom:
Aján a kétkedő mosollyal
Ont látom ott is, mindig, asszonyom!
Béry Kelemen.

HAJNAL BORIS.

I.

Kucziknénál híres lányok mulatnak;
Első banda muzsikál az uraknak;
Az ivóban száz szál gyertya, világól
De bűvölőbb az a fény, mi kilángol
Hajnal Boris két nefelejt — szeméből,
Mint nyári hold az éjből.

Hajnal Boris legszebb volt az alvégen;
Kondor Laczi el is jegyzé már régen.
Lagzijok is meg lett volna új borra
Ha Kuczikné bele nem szól akkora,
Ki a leányt odajátszá, vesztére,
Gazdag urak kezére.

Szegény Boris hajt a sátán szavára,
Mert egy csóknak aranygyűrű az ára.
Kuczikné meg bort hozott, a javából.

Szilaj kedvök ki nem fogy a danából:
„Kinyílt rózsza hadd hullassa virágát!
Szép lány élje világát!”

De a bűnnek korán érik gyümölcse:
Jött a jegyes, hogy haragját kitöltse.
A szerelem se' mindig megy ám vakon,
Betekintett Laczi is az ablakon
S mikor látta, hogy mindene elveszve:
Rágyujtott az ereszre.

Még a tüzet alig vették észre künn:
A mulatók menekültek ész nélkül.
Híres lányok kijutottak úgy, a hogy...
Csak Kuczikné rekedt belül, valahogy;
A mámortól mind el ment a kis esze
És maga is ott vesze.

II.

Kialudt a csárda tüze réges rég.
Kondor Laczi e földön mit keres még?
Orvosságot a szívére nem talál;
Pedig már az esküvő csak rajta áll.
De jobb neki a halál.

Az alvégi temetőben van egy sír,
Hajnal Borcsa nap nap után azon sír,
Feje fölött a tavasz már elhaladt;
Sok leányból lett menyecske ezalatt.
Hanem ő csak ott maradt.

Kell, hogy a kisebb hitelt igénybe venni kénytelenek is élvezzenek a kamatláb országos rendezésében olyan előnyöket, melyek mellett módjukban legyen az igénybe vett hitelt némi haszonnal értékesíteni a maguk javára, ami a mai viszonyok mellett még nem történik meg.

És éppen ezért, amilyen őszinte örömmel üdvözöltük a törvényes kamatláb leszállítását, épp olyan sürgősnek tartjuk az általános kamatláb leszállítást és a kamat törvénynek a változott viszonyok és közérdek-követelte megváltoztatását is, — ami különben már nem késhetik sokáig.

Képviselői közgyűlés.

Szeptember 16-án.

Városunk képviselő testülete folyó hó 16-án d. u. 3 órakor tartott közgyűlésén a következő tárgyak lettek elintézve.

Első tárgy a holt Körös vízének fel-frissítése tárgyában már a múlt közgyűlésen hozott határozatnak megváltoztatása volt. Ezen tárgyat úgy oldotta meg a képviselő Haviár Dani indítványa folytán, hogy nem — mint határozva volt — a miniszterhez, hanem a törvényhatóság és a társulathoz kérvény intéztesék, melyben a társulattól egy szivattyú felállítását kéressék, hogy a Körös holt medrét folytonosan el lehessen friss vízzel látni. A közgyűlés Haviár Dani országgyűlési képviselő ezen indítványát egyhangulag elfogadta, s utasította az előjáróságot, hogy a kérvényezés iránt a lépéseket haladéktalanul tegye meg.

Tárgyaltatott továbbá, a járási főszolgabíró azon kérelme, hogy a szolgabírói hivatal továbbra is a városházán legyen elhelyezve. A képviselő ezen kérelmet nem teljesíthette, mert a városházán a hivatalokat ha a szolgabírói hivatal is ott maradna elhelyezni nem tudná, s így a szolgabírói hivatal az anyakönyvi hivattal együtt a volt regále épületben határozottan elhelyezni.

Utolsó tárgy a községi tanács indítványa az ev. egyháznak évenként adott 58 kocsi széna járulék készpénzben való megváltása volt. A képviselő ezen tárgyban érdemlegesen nem határozott, hanem utasította az előjáróságot, miszerint tegye magát érintkezésbe az ev. egyház vezetőségével az iránt, hogy a szénáért mennyi készpénz kárpótlást kíván az 58 kocsi szénáért, ha az előjáróság az egyházzal megegyezett, csak akkor kíván ebben az ügyben a képviselő érdemlegesen határozni.

Ezek után Haviár Dani országgyűlési képviselő az új vendéglőre felvett százhat ezer forintból nyújtotta be elszámolását a képviselőnek, egyben értesíti a képviselőt arról, hogy a fent nevezett összeget a szarvasi takarékpénztárba folyó számlára elhelyezte, mit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

Több apróbb tárgy elintézése után a közgyűlés d. u. 5 órakor véget ért.

Alispáni jelentés augusztus hóról.

(Folyt. és vége.)

A vizsgálatról felvett jegyzőkönyv további illetékes eljárás végett a kir. járásbíróhoz átutaltatott s a vizsgálat folyamatban van.

E helyütt kell jelentem azt is, hogy a múlt hó 15-én a csabai vasúti állomás előtt a nagy-váradi déli személyvonat az előtte álló tehervonattal össze ütközött. Jelenlegesen sérülés nem történt.

Tüzeset a szarvasi járásban 4, az orosházi járásban 4, a csabai járásban 1, a gyomai járásban 1, a szeghalmi járásban 3 ízben volt.

Öngyilkosságot 6 egyén követett el.

Szarvason Buzás Mihály 47 éves napszámos, Orosházán Dénes Sándor 3 éves gyermek vízbe fulltak. — M. Berényben Jenei Fülöp gépfűtő jobb karját, vigyázatlansága folytán a cséplőgép elszakította. Körös-Tarcsán Király Mária 2 éves gyermek a konyhában talált maró-lugból evett s ennek folytán meghalt. Ugyanezen Körös-Tarcsán Batori Sándor egy megrakott szekérről oly szerencsétlenül esett le, hogy a szenvedett sérülések következtében meghalt. — Ép ily balesett folytán halt meg Gyulán Varga Ferencz. Csabán Pluhár Mihály 7 éves fiút egy csikó agyon rugta.

III. Közlekedés, árvédelem.

A törvényhatósági s községi közlekedési utak általában jó karban voltak. Az előző csatorna munkálatai folyamatban voltak.

IV. Földmívelés, ipar s kereskedelem.

Az aratás és cséplési munkálatok általában kedvező eredménnyel befejeztettek. A kapás növények a nagy szárazság miatt selylenek.

A mezői munkások helyzete, miután az aratás és cséplésnél jó keresetük volt s úgy a mezőgazdaságban, mint vízszabályozási munkálatoknál munkát most is kaphatnak, — általában kedvező volt.

Ipari s kereskedelmi tekintetben jelentékeny mozanat nem fordult elő.

V. Vegyesek.

A járási főszolgabírók községeiket az elmúlt hóban is bentarták s a községi közigazgatást ellenőrizték.

A vármegyei pénztárakat megvizsgáltam s minden levőknek találtam.

A vármegyei tisztikarban a következő személyi változások fordultak elő.

Dr. Hajnal István várm. főorvos állásáról lemondván főispán ur ő méltósága a tiszti főorvosi állásra Dr. Zöldy János tb. főorvos, közközházi osztályorvost nevezte ki.

Bajesy Gusztáv törvényhatósági állatorvost főispán ur állásától felmentette.

Ujjfalusi Dezső arvaszéki ülnök a tiszti nyugdíj igazgató választmány által kérelmére nyugdíjaztatott Gyulán, 1895. szeptember 7-én.

Dr. FÁBRY SÁNDOR,
alispán.

Főgymnasiumunk történetéhez.

Vettük s általános érdekű voltára tekintettel közreadjuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő úr!

Csak most jutott kezembe a szarvasi főgymnasium múlt évi Értesítője s benne Benka Gyula jeles tollából a szarvasi főgymnasium története s annak rendén a névsora ama jeleseknek, kik mint a szarvasi főgymnasium egykori növendékei, kiválóságokkal — távolabbról s közvetve — az intézet nevelő befolyásáról tanubizonyosságot tettek s tesznek a világ előtt.

Szép névsor s többek közt bizonyosságot teszen a tanár úrnak volt tanítványai iránt való ama gyöngéd szeretetről is, mely a jelességek feltedezésében szinte szülei mértéket alkalmaz. De ez a névsor még sem teljes s hiányzik belőle egy-két név, melyet már nem kellett felfedezni.

Nem állnak rendelkezésemre a szarvasi főgymnasium Értesítői, de egypár ilyen nevet, a melyre a magam diákoskodása idejéből (1865—1872) emlékszem, mégis följegyezhetek.

Ime:

Prónay Dezső báró, a magyarhon ág. ev. egyház főfelügyelője, főrendiházi tag, stb.

Masznik Endre, a pozsonyi ág. ev. teol. fakultás jeles tanára, aki Luther életrajzával valóságos irodalmi szenzációt csinált.

Halavács Gyula, egyike az ország legkiválóbb geológusainak.

Szécsi Mór, a múlt évben meghalt honvéd-örnagya, a Ludovika-Akadémiának sok éven át volt tanára, elsőrangú hadtudományi író.

Szacsavay Imre, a Nemzeti színház kitanító művésze.

Gózdú Elek, a legkiválóbb magyar elbeszélő egyike, kinél csak az a kár, hogy ujabban többet dolgozik benne az erélyes kir. ügyész, mint a ragyogó tollú regényíró.

Góbi Imre, a jeles esztetikus és versíró.

Bánfi Zsigmond a tragikus véget ért kiváló esztetikus.

Kérem a t. szerkesztő urat, legyen szíves ezt a kis névsort becses lapjában közölni; talán föl lehet

használni a szarvasi főgymnasium története második kiadásánál.

Szarvas, 1895. szeptember 20.

Igaz tisztelettel:

Inczédi I. László,
a főgymn. egykori növendéke.

Ujdonságok.

— **A Holt-Körös ügye.** Megemlékeztünk volt róla, hogy a legközelebb tartott vármegyei rendkívüli közgyűlésen szóba került a Holt-Körösnek immár türehetlenné vált állapota is s a törvényhatóság annak a megbeszélésére, mi módon lehetne a mizériákon segíteni, bizottságot küldött ki. E megbízás folytán Fábry Sándor alispán értekezletet hívott össze városunkba, a melyet Oláh György m. főügyész, Zöldy János dr. m. főorvos, Szarvas és Szent-András községek előjárósága s a Körös-tisz-samarosi ármentesítő-társulat képviselőjének részvételével pénteken, e hó 20-án tartattak meg. Az értekezlet egyhangulag konstatálta, hogy a Holt-Köröst mostani állapotában meghagyni nem lehet, mert az a közegészség szempontjából valóságos skandalum. Arra nézve is megegyeztek nagyjából a vélemények, hogy jó volna a víz állandó frissentartása céljából a holt meder alsó végén egy gőz-szivattyút állítani. Ki nem egyeztethető kontroverziák támadtak azonban arra nézve, hogy kit illessenek a költségek. Az ármentesítő társulat képviselője határozottan tagadta, hogy a társulat bármilyen költség elvállalására volna kötelezhető; a községek képviselői sem látták magukra nézve fenforogni az obliigót, s még a legnagyobb egyetértés mutatkozott arra, hogy viselje a költségeket az — állam, a mely persze az értekezleten nem volt képviselve. Így a leglényegesebb kérdés eldöntetlenül maradván, az értekezlet szétoszlott.

— **Tűzoltógyakorlatot** tart ma d. u. 4 órakor a helybeli Ö. T. egyesület működő csapata, a városházán. Ugyanekkor több tiszti és altiszti állás fog betöltetmi részint választás, részint főparancsnoki kinevezés útján.

— **Esküvő.** Rozgonyi István tehetséges fiatal fényképész, folyó hó 21-én d. u. 5 órakor vezette oltárhoz a szarvasi róm. kath. templomban kedves és bályos aráját Józsa Teréz kisasszonyt, Józsa József polgártársunk leányát. Gratulálunk.

— **Uj állás a szarvasi takarékpénztárnál.** A szarvasi takarékpénztárnál legközelebb egy ujonnan szervezett gyakornoki állás lesz választás útján betöltve.

— **Hirsch báró sztmiklósi birtoka.** Az aradi Ipar- és Népbank gazdasági missiót kívánt teljesíteni, midőn folyó év május elsején Csabán létesítette békéscsényi fiókintézetét. A feltétlen megbízhatóság, a czélszerű vezetés, a legelőzékenyebb szolgáltatás, melyet ezen intézet minden irányban tanúsított, meg is termette gyümölcseit, mert ezen intézet minden ágazata hatalmas fejlődésnek indult, s a legszélesebb körök bizalmát érdemelte ki. — Ennek egyik legkelátásabb jele azon tény, hogy báró Hirsch, a jótékonyságáról ismert francia bankár és magyar földbirtokos, az ezen év folyamán gróf Apponyitól megvett sztmiklósi és kiskondorosi birtokainak kisebb parcellákban való eladásával az aradi Ipar- és Népbankot bízta meg. A birtok ily módon való hasznosítása iránt a vármegye alispánja, dr. Fábry Sándor élt illetékes helyen előterjesztéssel. Az aradi Ipar- és Népbank elfogadta ezen megtisztelő megbízást, s legközelebb meg is teszi mindazon intézkedéseket, melyek ezen művelet sikeres foganatosítására szükségesek.

— **Aszódi levelezőnkől** a következő sorokat vettük: „Kis városunk lelekelemelő ünnepély színhelye volt f. hó 15-én. Az „Aszód és vidéke jótékony négylete“ búcsúzott távozó titkártól Margócsy Gyula úrtól. Az egyesület Podmaniczky Gyula báróné ő méltósága elnöklété alatt díszülést tartott, melyen a helyettes elnök Szelényi Gizella ő nagysága, — az ág. hitv. ev. bányakerület aszódi leánynevelő intézetének igazgatója, gyönyörű beszédben, megható szavakkal búcsúzott a távozó titkár úrtól. Ecseltelte a nagy veszteséget, mely az egyesület az ő távoztával éri, melynek úgyszólván megteremtője és éveken át fáradságot nem ismerő, buzgó tisztviselője volt. Végzetül Podmaniczky Gyula báróné ő méltósága, miután azon reményének adott kifejezést, hogy a titkár úr a távolból is támogatni fogja az egyesület bölcs tanácsaival, mely őt ezennel tiszteletbeli tagjának választja, az egyesület részéről értékes emléktárgyat adott át a váratlan kitüntetés és igaz tisztelet ezen gyöngéd megnyilatkozása által melyen meghatott titkár úrnak.“ (Z.)

— **A „békéscsényi egyesületi ifjak köre“** Budapesten a Becskey-féle vendéglő külön termében (Föhérec Sándortéren) szept. 28-án, szombaton este tarja e

tanévi első közgyűlését, melynek tárgya lesz szünidei választmány jelentése és tisztviselői kar megválasztása.

— **A szarvasi tanítóképző elemi gyakorló iskolájában** a tanítás jövő Hétfőn [szeptemb. 23.] megnyílik. Margócsy Gyula tanító úr körünkbe megérkezett és kis tanítványával az általa rég megszokott munkát megindítja. Ezért azon érdekelt t. ez. szülőket, kik kedves gyermekeiket ez intézetbe beírni óhajtják, tisztelettel fölkérem, legyenek szívesek fölvételre legkésőbb szeptemb. 22-éig, az az vasárnap délig alól írottánál jelentkezni. E gyakorló iskola egyelőre négy elemi osztályra tagolt s körébe évi 10 forint tandíj fizetése mellett 6—10 éves növendékek vehetők fel oly korlátozással, hogy egy osztályba 15—16 tanulóval több nem járhat. Ezen kellőleg osztályozott, czélszerűen felszerelt országosan kötelező tanítási tervet alapján működő, szakember kipróbált vezetésére bízott s nem túltömött népiskola előnyeiről előzetesen dicséretet hangoztatni dologhoz értő művelt közönség előtt fölöslegesnek találom. **B e n k a G y u l a.**

— **Szüreti szünet.** F. hó 23-ára tüzte ki városunk előjárósága a szüretet, mely alkalomból úgy a főgymn. ifjúsága, mint a polgári leányiskola növendékei is egy nap szünetet kaptak.

— **Tiszteletteljes kérdés.** Nem volna-e czélszerű már valahára felhagyni azzal a fura szokással, hogy a város lámpáit csak október 1-én kezdik használatba venni? S nem érdemelné-e meg a színházlátogató közönség is azt a figyelmet, hogy ne keljen sötétben hazabotorkálni?

— **Vajdakör.** A főgymn. két felső osztálya elődeinek eljárásához híven ez évben is megalakítja az önképzőkört, hogy szakavatót kezek vezetése mellett szabad idejében az önkéntes önművelésből is kivegye részét. — A kör elnöki tisztének viselésére ez évben is **K r a j e s o v i c s S o m a,** tanárt kérte föl az ifjúság, ki gyengélkedése dacára is szívesen hozta meg ez áldozatot az ifjúság és iskola érdekében.

— **Szüret.** Holnap azaz f. hó 23-án folyik városunkban a szüret, az egykori vidám és bő szüretetek árnyéka. Hajdanában öt-hatszáz akó bort szüreteltek apáink, s nekünk már csak 50—60 akó jut a phylloxera és „f e n e r o s z p o r a” kegyelméből. — De azért csak ültetjük a szőlőket tovább, míg teljesen bele nem ununk az eredménytelen küzdelemben.

— **A „Parasztbecsület” próbái** már javában folynak. E darab tudvalevőleg a karmesteri pár jutalomjátéka lesz. Hiszük, hogy műpártoló közönségünk úgy a kitünő mű meghallgatása céljából, mint a jutalmazandók iránti jóindulatból ezen előadásra tömegesen fog résztvenni.

— **Az utcai ribillió ügyében** a körünkben időző alispán a közigazgatási bizottság megbízásából nyomozást tart. A tárgyalás tegnap kezdődött s valószínűleg még ma is fogják azt folytatni.

— **A központi választmány** f. hó 18-án tartotta legutóbbi ülését, melyen a beérkezett 4 felszólamlás felett határozott. A határozat szerint 2 felszólamlás figyelembe vételét 2 pedig, mint elkészen beadott vissza utasított. Ezen határozat f. hó 20-tól 30-ig a a közszékház tanácstermében közszemlére van kitéve, s s az ellen okt. 1-től 10-ig, vagy pedig a felek részére kiadott jegyzőkönyvi kivonat kézbesítésétől számított 10 napig lehet felelkezni.

— **Gyakorló iskola.** A főgymn. tanítóképzőjével kapcsolatos gyakorló — elemi iskola már f. hó 23-án kezdetét veszi, amennyiben **M a r g ó c s y G y u l a,** a gyakorló-iskola tanítója már f. hó 18-án megérkezett. — Üdvözljük őt új állásában s kívánjuk, hogy a rábízott fontos és nagyérdemű kisért állásában örömet lelhesse!

— **Árverési hirdetmény.** A gyulai magyar kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tettetik, hogy Békés megye szarvasi járásban fekvő (Szarvas község) (népessége 24397 lélek.) községből alakított beszedési kör, csoport területén fizetendő bor-italadó, húsfogasztási adó, cukorfogasztási adó, sör-italadó és szesz-italmérési adó beszedési joga, az 1896. évi január hó 1. napjától 1896. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is, nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik. Az árverések a m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében 1895. évi október hó 7. napján délelőtti 10 órakor fognak megtartatni, s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni. A kikiáltási ár évenként a bor-italadó, a húsfogasztási adó, a cukorfogasztási adó a sör-italadó és a szeszitalmérési adó fejében 50256 frt 95 kr.

— **Az ezüst egyforintosok** nagyobb számban történő forgalombajövele alkalmával napfényre kerültek oly régiebb veretű pengő (s nem o. é.) forintosok is, melyek már rég forgalom kívül vannak. Azért a

közönség érdekében állónak tartjuk, hogy a Magyar Királyi Adóhivatalok Lapja szakközlöny után figyelmeztessük a következőkre: 1848-tól a pengő forint volt a pénzegység s csak 1858. októbertől lépett helyébe az osztr. é. forint. Tehát mindazok a forintosok, melyek Ausztriában és pedig 1848—1858-ig verettek, már forgalmon kívül vannak és csak ezüst tartalmuk értékét (48 kr.) képviselik; azonban már 1858-ban vertek osztr. é. forintosokat melyeknek ismertető jele hogy a kétfejű sas alatt ez a három betű „1 fl.” látható. Ezek jók s ezeket köteles mindenki elfogadni.

— **Fogorvos.** Liegerer József előnyösen ismert fogorvos, ki 20 évi gyakorlatát a legnagyobb városokban szerző, ez idő szerint városunkban időzik. Lakása a Bárány vendéglőben.

S z i n h á z.

— **Inkey Gizella.** E sorok írója száraz mérlegelő és ha most lelkesülve ír, ez nem hiú lelkesedés, mert forrása azon esztétikai értelem, melyet az igazán és valódi színek érzete a jó ízlésű emberben kelt. A nő, kinek nevét e heti kritikánk díszöl czimfelirattal tüztük méltán megérdemli, hogy — időrendi vonatkozást figyelmen kívül hagyva — első sorban vele foglalkozzunk. Mint nő — ragyogó szépség, mint színésznő — fiatal kora dacára azon a ponton van, ahol a való művészet terére lép. Intelligenciája, igen szép, csengő, iskolázott hangja, játéka, melyben megnyilvánul az igazi tehetség anélkül, hogy köznapivá tenné chablonos routine, — mind olyan isteni adományok, melyek a Parnasusra vezetnek. Kár, hogy csak két estén át gyönyörködhettünk a vendégfellépésében: Hétfőn és Kedden.

— **Hétfőn** Lili ment! Hervé 3 felvonásos operettje. Bár közönségünk e darabot e nyáron látta, a vendég művésznő iránti tiszteletből a házat színültig töltte és folytonos tapsokkal, zajos lelkesedéssel adózott Inkei művészetének. A czimszerepet adta, elbájolva mindekit szép énekével és kifogástalan játékkal. A felvonások különböző alakjaiban egyformán hódított. Legjobb volt mellette Tukoray, ki Saint Hypothése szerepében méltó helyet foglalt el Inkey művészetével. A többitől is dicsérettel emlékezhetünk meg. Halasi mint Plinchar, Delli — mint De la Grange Batailliere báró — Nyitrai, Timárné, Kovacsicsné egyformán sikerült alakítást nyújtottak.

— **Kedden** Inkey második és utolsó vendégfellépéséül a „Királyfogás.” A művésznő, mint Fyóra, aratta e darabban zajos sikereit. Osztozott vele Bessenyei Mariska, ki Lola szerepében érdemelt tapsokat kapott, Keresztély Flóra, ki a karból vetek elő Amadilnak, jól megállotta helyét. Duettjüket — Bessenyei és Keresztélyi — megtapsolták. Tukorai Loránd, mint Marx, német nagykövet járult az est sikeréhez, megnevetette a közönséget. Nyitrai, Delli és Nagy Gyula jó kedvvel és hatással játszottak meg szerepeiket.

— A művésznőt tisztelői mindkét estén virágcsokrokkal halmozták el.

— A vendég szereplést előzőleg Szombaton és Vasárnap „Az Eleven Ördög” és „Egy Magyar Huszárkáplár Bécsben” került színre. Mindkettő telt házat hozott. „Az Eleven Ördög” czimszerepében Sertőzy jeleskedett habár constatalnunk kell, hogy a szokott verve és jókedv ezúttal hiányzott nála. Kedves jelenség volt Bessenyei Mariska, mint Marianna, kinek dalait többször és hosszasán megtapsolták, megújrazták. Tukorai, Nyitrai, Halasi kifogástalanok, ugyszintén Nagy Gyula, ki szorgalmas, igyekező színész és kinek játéka a kétség-telen fejlődés jeleit viseli magán.

— Az „Egy Magyar Huszárkáplár Bécsben” gyenge főszereplés. Jellemző vonása az, hogy valamire való szerepe senkinek sincs benne, az egész úgy észrevétlenül szétforgácsolódik. A káplár Halasi volt. Elég jó. Sertőzy Etelka, a Teréz személyesítője idegennek érezte magát a neki nem conventiális szerepben. Humor alakot csinált Nyitrai Lampel Gottfriedből és többször megnevetette az anrúgy is könnyen lelkesülő vasárnapi publikumot. Dicséretet érdemelnek még Timárné, Tukoray, Boros Ferike, és Nagy Gyula.

— **Szerdán** „A mintaférj.” Valabregue 3 felvonásos vígjátéka, a Kövesi Albert fordításában. Parányi közönség, óriási szerep nem tudás — ez az est szignaturája. Boros Ferike kifogástalanul magaslott ki a többiek felett. Timárné sokkal jobban töltötte be a maga helyét, mint Kresz, ki úgy látszik, nem volt rendelkezésre. Halasi bizony elég bágyadtan alakított, ez estén alaposan lefőzte őt Delli Lajos, ki Jouvelin szerepében correct alakítást nyújtott. Nyitrai és Tukorai hasztalan igyekeztek megmenteni az est vesztő sikerét.

— **Csütörtökön** „Cziterás.” Konti 3 felvonásos operettje. Sertőzy és Bessenyei voltak — az est hősnői. Mindkettő igen szépen énekelt, játszott,

méltoán a zsufolt ház tetszésére. Halasi Pablója kifogástalan volt. Nem lévén a társulatnak tenoristája — Rikárdó szerepét Keresztélyi Flóra játszotta el és pedig — valljuk meg — elég ügyesen és sikerrel. De talán mégis megérdemlte volna a műpártoló szarvasi publikum, hogy tenoristát is halljon! Ugy-e? Jó két alakot faragott a két titkos rendőrből Tukoray és Nagy, mókáikkal kedvre hangolva mindeneket. Timárné és Nyitrai, mint mindig, jók.

Irodalom.

— **Párisi Divat.** Innen-onnan egy éve lesz annak, hogy a Párisi Divat c. lap megindult. Egy év leforgása egészen elegendő idő egy divatlapnál arra nézve, hogy kitűnjék, vajjon megfelelő-e céljának s alkalmas-e arra, hogy a művelt hölgyközönségnek tanácsadója, vezetője legyen a divat, a házatartás és a társadalmi élet kérdéseiben. Egy év négyzaka alatt ugyanis a divat elég változatos, sokféle s egymástól teljesen eltérő dolgot teremt meg s ha egy divatlap nem egészen olyan, mint amilyennek lennie kell, úgy az igen könnyen kitér abból, hogy valamelyik idény divatját nem tökrözze vissza jól, illetőleg nem kereste ki a divat újdonságai közül olvasói számára legszebbet.

— De ennyi idő viszont elegendő arra is, hogy tartalma alatt egy lap mindenképen megfelelőnek, életrevalónak bizonyuljon. Ezt a kedvező ítéletet jelenti a művelt magyar hölgyközönségnek azon elismerése és rokonszenve, melylyel a „Párisi Divat”-ot mindjárt a lap megindulásakor kitüntette s mely azóta is mind fokozottabb mérvben lett a lap osztályrészévé.

— S ebben valóban a magyar hölgyközönség jó ízlésének s helyes ítéletének bizonyítékát látjuk, mely méltányolni tudja a különbséget a „Párisi Divat” és más divatlapok között; — méltányolni tudja azt, ha egy lap igazán azt mutatja be, a mit programjával kitűzött, ugyanis a valódi, hamisítatlanul elegáns és felesleges pompa nélkül is választékos ízlésű párisi divatot.

— Ennek alkotásait a lap mind fénykép-felvételek után készült képeken mutatja be, olyan ruhákat hozva, melyeknek készítői a következő cégek: Worth utódai kiket Párisban a születési és pénzaristokratia tüntet ki megrendeléseivel s ki az Európa uralkodó házaihoz tartozó hölgyeknek is udvari szállítója; — azután Fournery és Redfern, kik a színházi első előadásokra készült ruhákat alkotják meg a párisi színésznők számára; ezekről addig ismeretes tény, hogy jelenleg ugyszintén az ő ízlésük diktálja a divatot. A lap színes divatképei mind ily mintaruhák.

— A lap az ily ruhák ábráihoz bő magyarázatot s e mellett minden két hétben olyan szabásminta lapot csatol, melynek minden szabása a fent nevezett nagy szabók mintái után van rajzolva Párisban s így minden hölgy számára lehetővé van téve a valódi francia eleganciával való öltözködés. Hozzásegíti ehez a hölgyeket a szerkesztőség az által is, hogy megbízásaitak úgy hajtja végre, hogy a készített ruha szépségben teljes mértékben legyen az eredetinek. A szerkesztőség és a kiadóhivatal élénk összeköttetést tartván fel Párisal, az olvasók megrendeléseit ott is kész teljesíteni.

— A kézimunka-iv viszont a hasznos és díszes munkákra nézve ad bő utasítást, míg a lap többi részét azon cikkekre foglalják el, melyek arra tanítják meg a hölgyeket, hogyan lehet lakásukat kevés pénzre fordítása mellett is szépen divatosan rendezni be; bevezeti ugyanis a lap az olvasókat sok oly tárgy otthon való elkészítésébe, melyet azok, kik e módokat nem tudják, kénytelenek drága áron fizetni meg. Tanácsokat, utasításokat tartalmaz a társadalmi élet minden jelenségére nézve, valamint a fővárosi élet eseményeiről is beszámol olvasói előtt.

— Az eddig közölt illusztrált regények szintén annyira megnyerték a közönség osztatlan tetszését, hogy azt hisszük, eleget mondunk annak kijelentésével, hogy a „Párisi Divat” ezennel is ily irodalmi termékekkel látja fel regény mellékletét. A „Párisi Divat” előfizetési ára egy évre 8 frt, fél évre 4 frt. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 frt, fél évre 9 frt, negyed évre 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat kívánatra küld a kiadóhivatal. [V., váci-körút 78.]

H I R D E T É S E K.

Az államilag engedélyezett Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. október 16—19-ig

1	nyeremény á	80000	=	80000
1	"	60000	=	60000
1	"	40000	=	40000
1	"	30000	=	30000
1	"	20000	=	20000
1	"	15000	=	15000
1	"	10000	=	10000
2	"	8000	=	16000
8	"	4000	=	32000
10	"	2000	=	20000
13	"	1000	=	13000
100	"	400	=	40000
860	"	200	=	172000
9000	"	80	=	720000
10000	nyeremény összesen			1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.
Kibocsátás 100000 sorsjegy

31,499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.
A nyeremények minden levonás nélkül fizetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.
Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. december 6—14-ig

1	jutalom	600000	=	600000
1	"	400000	=	400000
1	"	200000	=	200000
1	"	100000	=	100000
1	"	50000	=	50000
2	á	20000	=	40000
2	"	15000	=	30000
4	"	10000	=	40000
10	"	8000	=	80000
27	"	6000	=	162000
100	"	2000	=	200000
200	"	1000	=	200000
1150	"	200	=	230000
20000	"	100	=	2000000
21499	nyeremény és jutalom			4332000

E 49 nyeremény közül az utójjára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

Az első osztályu sorsjegyek árai

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

Teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Sürgöny cím: Magyarlottó: BUDAPEST.

Első államilag engedélyezett Magyar Osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

E G Y M I L L I Ó K O R O N A.

Első huzás 1895. október 16—19-ig Budapesten.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KAROLY fő-elárusító, Budapest.

Check-Conto, Magyar postataarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím. LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelarusítók és ügynökök mindenhol felállíthatnak.

Pályázat.

A mezőtúri ev. ref. egyház építő bizottsága az újvárosi templom bútorzatának elkészítésére pályázatot hirdet.

A bútorzat költsége a költségvetés szerint: 8479 frt 91 kr.

Pályázati határidő 1895. szept. 29-nek déli 12 órája, a mikorra a zárt ajánlatok, 10%-os ovadékkal, azaz 847 frt 99 krral együtt Dr. Ádám Sándor egyházi főgondnokhoz Mező-Túrra betérjeszandók.

Külön költségvetés adandó a fenyőfa,- külön a tölgyfa,- és külön a lakatos munkákra.

Az építő bizottság fentartja magának, hogy tekintet nélkül az ajánlatok olcsóbb voltára, azok közül szabadon választhasson.

A rajzok, a költségvetés és vállalati feltételek Boros Mihály gazdagondnoknál, a mezőtúri ev. ref. egyház kis gyűléstermében megtekinthetők. A kivitel részlettervei a vállalkozó által készítenők el s végrehajtás előtt a műépítésznek bemutatandók.

Kelt Mező-Túron, 1895. szept. 15.

ÁDÁM SÁNDOR,
főgondnok.

Hirdetés.

Szives figyelembe vétel végett kérem az igen tisztelt légszesz kocsz fogyasztó vevőimet, hogy megrendelésüket légszesz kocszban minél előbb hozzám juttatni elne mulasszák mivel légszesz kocszot csak is megrendelések szerint tarthatok raktáron és csak is a korán beérkezett megrendelőknek számíthatom kivételes olcsó áron a légszesz kocszot.

Becsés megrendelésüket légszesz kocszban minél tömegesebben várva

illő tisztelettel:

Buk Adolf.